

Førde kommune

Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019

Innleiing

Kontrollutvalet er kommunestyret sin reiskap for kontrollarbeid med heile den kommunale verksemda. Utvalet sine oppgåver kan forenkla delast i tre område:

- Rekneskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Kommunelova § 76 slår fast at kommunestyret har det øvste tilsynet med den kommunale forvaltninga. I § 77 får kontrollutvalet ansvaret for det løpande tilsynet på kommunestyret sine vegner. Utvalet rapporterer direkte til kommunestyret.

SEKOM-sekretariat er eit interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27 og er sekretariat for kontrollutvala i 15 kommunar. Sakliste, møtebok og anna aktuell informasjon er tilgjengeleg på sekretariatet sine nettsider: www.sekom.no. Møta i kontrollutvalet er opne etter same reglar som andre folkevalde organ.

Obligatoriske planar

Etter [forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner](#), skal utvalet utarbeide planar for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planane vert vedtekne av kommunestyret, og skal vise dei prosjekta som utvalet planegg å gjennomføre i 4-årsperioden.

Dette dokumentet er ein felles plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Siktemålet er å legge gode føringar for kontrollutvalet sitt arbeid i inneverande valperiode. Utdrag frå forskrifta med krav til planar:

§ 10. Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

.....

§ 13. Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Forvaltningsrevisjon

I [kommunelova § 77](#), er forvaltningsrevisjon definert som:

..systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

I [forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv](#), har § 7 meir om innhaldet i forvaltningsrevisjon:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Selskapskontroll

Kommunelova § 77, nr 5:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kommunelova § 80, 1. ledd:

...I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 13, har meir omtale av selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

Selskapskontroll kan delast i 3 delar:

Selskapskontroll (Kommunelova § 77 nr 5)	Eigarskapskontroll Kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser.	Obligatorisk
	Forvaltningsrevisjon Systematiske vurderingar ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnadar (sjå «Kva er forvaltningsrevisjon?»).	Valfri
	Undersøkingar Kommunelova § 80 gir heimel for at kontrollutvalet og revisor kan gjere undersøkingar.	Valfri

Prosjektområde

Det er ikkje avgrensingar verken organisatorisk eller elles på kva område i den kommunale drifta som kontrollutvalet kan føre tilsyn med. I arbeidet med prioritering av prosjekt, har sekretariatet utgreia kort om dei områda som kontrollutvalet sjølv valde ut ved handsaming av overordna analyse (sjå saksutgreiinga). Endeleg formulering vert gjort i eiga sak ved formelt val og tinging av prosjektet.

Målsetjinga er gjennomsnittleg eitt revisjonsprosjekt frå denne planen pr år. Med andre ord 4 prosjekt i valperioden. I tillegg til dei prosjekta som vert gjennomført som formell forvaltningsrevisjon etter gjeldande standard, kan kontrollutvalet gjennomføre tilsyn med forvaltninga på fleire andre måtar. Dette kan til dømes vere orienteringar frå rådmannen / andre tilsette, synfaringar, faktaundersøking ved revisjonen, avgrensa revisjonsrapportar med meir.

Vanleg saksgang er at kontrollutvalet vel prosjekt og tingar hjå revisor i same sak. Utgangspunktet er at dette kjem på same møte som førre rapport vert handsama. I dette møtet er forvaltningsrevisor også til stades og ein kan ha direkte dialog. Revisor sin prosjektplan handsamast i neste møte.

Meir om moglege prosjekt

A. Innkjøp

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen rutinar som sikrar rett innkjøpsprosess frå planlegging til gjennomføring, og vert rutinane følgde?
- Følgjer kommunen dei innkjøpsavtalene ein har inngått?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Rutiner/kompetanse
- E-handel
- Lov om offentlege anskaffelsar
- Oppfølging av innkjøpsavtaler
- Anbudsreglar med risiko for erstatning?

B. Personalforvaltning

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen prosedyrar ved tilsetjingar som er i tråd med lov- og avtaleverk, og vert dette følgt?
- Har kommunen oversyn over tilsette sin kompetanse?
- Korleis nyttar kommunen kompetanse på tvers av organisering?
- Har kommunen oversikt over noverande kompetansebehov i organisasjonen, og kva ein treng framover?
- Har kommunen system for oppfølging av sjukmelde, og vert dette følgt?
- Har kommunen oversikt/kartlegging av vikarbruk ?
- Refusjon av sjukepengar

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Sjukefråversarbeid
- IA-verksemd
- Refusjonsdelen ved sjukefråvær,
- Oppfølging av sjukmelde
- Arbeidsmiljø

C. Eigenkontroll

Aktuelle problemstillinger:

- Har kommunen rutinar for risikostyring og internkontroll?
- Melding og handtering av avvik
- Har kommunen rutinar for oppfølging av avvik, og vert desse følgde?
- Vert det rapportert om oppfølging av innmelde avvik, oppover i organisasjonen og tilbake til dei som melder avvik?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Rettesnora – oppfølging, blir den implementert og brukt? Brukt nok?
- Risikovurdering
- Arbeid mot korrupsjon
- Førde og Naustdal felles prosjekt, starta med avvik 1. mars 2016.

D. Selskapskontroll

Aktuelle problemstillinger:

- Har kommunen strategi for mål med eigarskap i dei ulike selskapa?
- Har kommunen rutinar for informasjonsutveksling med dei som representerer kommunen i generalforsamlingar og tilsvarande, og vert rutinane følgde?
- Kva selskapsformer er kommunen involvert i som eigar?
- Vurderer kommunen kva som er hensiktsmessig selskapsform?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Eigarskapsstrategi (jamfør rapport) oppfølging i løpet av perioden
- Førdepakken og bompengeselskap (seint i perioden)

E. Flyktingar/asylsøklarar

Aktuelle problemstillinger:

- Korleis sikrar kommunen at flyktingar/asylsøklarar frå dei tenestene dei har krav på?
- Har kommunen kapasitet til å følgje opp flyktingar / asylsøklarar?
- Dekkjer statstilskotet kommunen sine kostadar?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Forvaltning av kommunale oppgåver/tenester
- Både dei som er i mottak og dei som er busette.
- Dimensjonering av helse- og skuletenester?
- Får dei tenestene dei har krav på? Til rett tid?
- Er det sikra t.d. screening, tolketeneste m.m?

- Spesiell utfordring med kvoteflyktningar (direkte ut til kommunane).
- Vanskeleg å «måle kostnad»

F. Barn og unge

Aktuelle problemstillingar:

- System og rutinar for bekymringsmeldingar i barnevernet
- Har kommunen system for internkontroll for barnevernet sitt område, og vert desse følgde?
- Har barnvernet rutinar som sikrar rett oppfølging til rett tid av inntekter frå refusjons- og tilskotsordningar, og vert dei følgde?
- Har kommunen rutinar for oppfølging i mobbesaker?
- Er det klare ansvarstilhøve?
- Vert rutinar og retningsliner følgde (både eigne og statlege)?
- Har kommunen fokus på eit godt psykososialt miljø for elevane og er det etablert gode verktøy for å oppnå dette?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Barnevernet
- Mobbing, system for å fange opp og følgje opp?

G. IT-sikkerheit

Aktuelle problemstillingar:

- Korleis sikrar kommunen at sensitive opplysningar ikkje kjem ut
- Kva rutinar har kommunen i høve IT-sikkerheit?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- SYS IKT
- Personopplysningslova? Sikre at informasjon ikkje kjem på avvege, men at tilsett og har den informasjonen dei treng, jamfør Datatilsynet sitt arbeid der kommunar kan få bøter.
- Krav til rutinar og risikovurderingar.
- Lisensar?

H. Målstyring

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen andre mål enn økonomiske å styre etter?
- Korleis sikrar kommunen å nå desse måla?

I. Inntektsområdet

Aktuelle problemstillinger:

- Har kommunen rutinar for innkrevjing av refusjonar/tilskot.
- Har kommunen oversikt over tilskotsordningar og tidspunkt for søknad, og vert dette nytta?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Refusjonar/tilskot som ein har krav på/tilsegn om.
- Rett tid og rett innhald i krav
- Spisse eventuelt til område som barnevern eller anna

J. Økonomistyring

Aktuelle problemstillinger:

- Har kommunen rutinar for rapportering og oppfølging av økonomien i einingane, og vert dette følgt?
- Korleis sikrar kommunen at rapporterte budsjettavvik vert følgt opp? Vert det gjort budsjettendring eller driftsendring?
- Føl kommunen formelle krav til budsjett og budsjettendringar?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Gjentakande overforbruk t.d. helse og sosial
- Tilskotsordning private barnehagar

Prioriterte prosjekt

Følgjande prosjekt innan forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vert prioriterte i perioden 2016-2019:

1. Tidleg nok iverksetting av tiltak innan tilpassa opplæring/spesialundervisning
2. Fokus på psykososialt miljø for barn og unge
3. Vedlikehald av kommunal eigedom
4. Kommunale innkjøp
5. Kontroll med forvaltning av kommunen sin eigarinteresse

NB! Prioriteringa er oppdater ti samsvar med vedtak i bystyresak 051/16

Endringar gjennom valperioden

Gjennom kontrollutvalet sitt løpande arbeid, kan det komme fram tilhøve som gjer at prioriteringa bør endrast, eller det bør gjennomførast prosjekt som ikkje er nemnde. Det kan også komme fram saker eller opplysningar t.d. gjennom media som utvalet finn det naturleg å undersøkje nærare. Kontrollutvalet får difor fullmakt til å gjere endringar eller tillegg i prioriteringa gjennom valperioden.

Kontrollutvalet rapporterer til kommunestyret både om enkelte prosjekt og samla gjennom årsmelding.

Verknadstid

Planen gjeld frå vedtaksdato til ny plan vert vedteken.

Vedlegg til planen

Følgjande vert lagt til som vedlegg ved vidare handsaming av planen:

- Kontrollutvalet si handsaming med saksutgreiing frå sekretariatet
- Overordna analyse frå revisor

BY-051/16 Vedtok planen med
følgjande endra prioritering:
1. Tidleg nok iverksetting av tiltak innan
tilpassa opplæring/spesialundervisning
2. Fokus på psykososialt miljø for barn
og unge
3. Vedlikehald av kommunal eigedom
4. Kommunale innkjøp
5. Kontroll med forvaltning av
kommunen sin eigarinteresse